

[Handelsministeren.]

at pengene i dette finansår reelt er brugt — bliver der jo af dette finansårs beløb bygget et skib på et færøsk værft af en mand, der har bopæl hernede, sådan som det kan lade sig gøre efter den nugældende lov, så den er altså for så vidt sat i kraft i indeværende finansår.

Jeg er da indforstået med, som det ærede medlem hr. A. C. Normann ønsker, at vi i udvalget kan se på, hvordan loven skal administreres. Det er nu ikke min opfattelse, at der skal afsættes et ganske bestemt beløb til de færøske værfter; de må jo gå ind i den samlede vurdering af de ansøgninger, der kommer. Jeg er også villig til at fremskaffe en redegørelse fra statsministeriet over de foranstaltninger, der er gældende for færøsk erhvervsliv som helhed.

Jeg forstår godt både det ærede medlem hr. Johan Nielsens og det ærede medlem hr. Poul Andreasens — hvad skal vi sige — stemning eller begejstring for færøsk skibsbyggeri. Navnlig forstår jeg det ærede medlem hr. Johan Nielsen, efter at jeg har set det ærede medlems tidligere kirke i Klaksvig, Frederikskirken, med det gamle skib som kirkeskib; så forstår jeg jo godt, hvordan det virker på det ærede medlems følelser, når man taler om færøsk skibsbyggeri. Det ærede medlem siger, at den madpakke, som vi nu skal dele, ikke er stor, men den er god. Man kan diskutere, om det beløb på 8 mill. kr., vi har, er for lille, men beløbet må jo ses i relation til det behov, der er, og det må også ses i relation til værfternes kapacitet. Der er jo ingen grund til at have et for stort beløb, således at vi får en overflod af ordrer på værfterne; det hele må stemmes af. Opstår der en situation — det tror jeg ikke på; jeg mener, jeg kender værfternes ordrebestand så godt i øjeblikket, at jeg kan sige, at denne situation ikke er aktuel — så må vi jo se på det til den tid, som vi gjorde i finansåret 1963-64, hvor vi forøgede beløbet.

Jeg vil med disse ord takke de ærede medlemmer for tilsagnet om velvillig behandling, og jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Johan Nielsen, at hvis han inviterer til en sejltur med en ottemandsfarer på Øresund, vil jeg gerne melde mig som

deltager; da det skal være på Øresund, er jeg ikke så nervøs.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Johan Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. [af Axel Kristensen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 42) findes i tillæg A. sp. 593, fremsættelsen i tidenden sp. 307).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Henry Grünbaum): Det foreliggende lovforslag er, som det også er anført af forslagsstillerne, identisk med de ændringsforslag, som venstre og det konservative folkeparti stillede ved anden behandling af forslaget til den senest gennemførte lov om særlig indkomstskat, det var den 1. juni i år.

Når disse forslag nu på ny fremsættes, skyldes det efter forslagsstillerens opfattelse, at de ikke blev behandlet tilstrækkelig grundigt i sidste folketingssamling. På denne baggrund kan det være rimeligt, at de igen behandles her i tinget. Det ville i hvert fald være uheldigt, om den opfattelse skulle blive stående, at det var af den årsag, de pågældende forslag ikke blev gennemført.

Jeg må gøre opmærksom på, at når min forgænger og med ham et flertal i det høje ting i foråret tog afstand fra forslagene, var det naturligvis, fordi man ikke mente, at der på det fremførte grundlag kunne opnås en acceptabel ordening og en ordening, som ikke var behæftet med betydelige administrative vanskeligheder. Jeg skal i øvrigt ikke ved denne lejlighed gå nærmere

[Finansministeren.]

ind på de mange tekniske enkeltheder, som jeg mener bedst kan drøftes under en udvalgsbehandling.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige min medvirken til en belysning af de problemer, forslaget rejser. Såfremt vi under behandlingen skulle finde frem til en ordning, der er bedre end den bestående, vil jeg naturligvis hilse det med tilfredshed; men at dette skulle være muligt på det foreliggende grundlag, er jeg dog lidt i tvivl om.

Ordføreren for forslagsstillerne (Axel Kristensen): Jeg vil gerne begynde med at takke den højtærede finansminister for hans venlige indstilling til, at vi får klaret vore begreber; det synes jeg er væsentligt.

I bemærkningerne til det af venstre og det konservative folkeparti fremsatte forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. og ved den skriftlige fremsættelse er der gjort rede for både ændringernes betydning og begrundelsen for, at der så kort efter lovens sidste ændring sidste forår foreslås nye ændringer.

Jeg vil gerne — hvad jeg har gjort hver gang — fastslå, at denne lov drejer sig ikke om erhvervsmæssig handel med ejendomme; den drejer sig om handel med ejendomme, der ikke er anskaffet for at sælges, men for at bruges. Jeg vil også gerne fastslå, at det ustandselig fra alle sider er sagt, at det, man tilstræbte, var at ramme de store, urimelige fortjenester. Efter forløbet af debatten her i tinget i foråret syntes der at være mulighed for at opnå ændringer i overensstemmelse med vort forslag, og så må det være vor pligt at gøre forsøg herpå. Den daværende finansminister, det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg), sagde — det står i Folketingstidende 1964-65 sp. 5921 — at der var noget i den oprindelige tanke om frigørelsesafgift, der havde tiltalt ham. Vi ønsker at prøve, om det, der tiltalte ham, kan bevirke, at vi får gennemført ændringer, så loven præges mere af disse tanker; det gør den ikke nu.

Det ærede medlem hr. A. C. Normann sagde ved samme lejlighed som ordfører for det radikale venstre, at det for hans parti var et krav, at beskatningen først fandt sted, når fortjenesten blev frigjort — den

frigøres jo ikke, når sælgeren genkøber anden tilsvarende ejendom — og det ærede medlem nævnte både landmænd og andre erhvervsdrivende i denne sammenhæng; det findes på sp. 5902 og sp. 5903. I sådanne tilfælde rammes man nu af loven trods genanskaffelse, og vi finder det rimeligt at prøve, om man vil hjælpe os med en ændring af loven. Det ærede medlem hr. A. C. Normann sagde, at ved næste revision af loven ville man muligvis lade flytningskriteriet, altså genanskaffelseskriteriet, der har medført fritagelsen for de fleste parcelhuse, også komme til at gælde større parcelhuse og visse erhvervsjendomme, men hvorfor ikke tage den revision nu? På spalterne 5904 og 5905 findes kritiske bemærkninger af det ærede medlem hr. A. C. Normann om ekspropriationsbestemmelserne, som vi også finder urimelige. Her må man altså også have muligheder for forbedringer. På spalterne 5906 og 5907 findes udtalelser fra det ærede medlem, der falder sammen med vore synspunkter om erhvervsjendomme, der skal rationaliseres og udvides; altså atter en mulighed for ændringer.

Vi finder det forkert at afvente uheldige og uretfærdige virkninger over for de enkelte borgere, før man vil gå til ændringer, hvis man i øvrigt finder, at der er mulighed for sådanne ændringer. Vi bør prøve, om en bedre lov kan opnås.

Efter vort forslag fjernes bestemmelsen om, at ejerne skal bebo et en- eller tofamilieshus for at undgå, at fortjenesten ved salg bliver beskattet. Når det tages i betragtning, at den her omhandlede lov ikke omfatter erhvervsmæssige ejendomshandler, men kun handel med ejendomme, der ikke er erhvervet i salgshensigt, så er der ingen grund til denne begrænsning i skattefritagelsen. Der kan være mange gode grunde til, at f. eks. en slægtning ejer en ejendom, der bebos af et andet familiemedlem, og til, at salg af en ejendom udskydes til nogen tid efter, at en ejer har fraflyttet den, f. eks. ved embedsmænds eller andres midlertidige forflyttelse til udlandet, og der kan ikke være nogen indtægtsinteresse af betydning for staten i bestemmelsen om, at man skal bebo ejendommen.

Det forekommer også meget urimeligt, at man ved salg af et parcelhus, fra hvilket det er muligt at udstykke en grund, skal

[Axel Kristensen.]

betale skat af fortjenesten på hele ejendommen, når man kan frigøre sig herfor ved at udstykke og sælge i to dele og således blive fri for at betale skat af fortjenesten på hovedejendommen — dette selv om man sælger de ved udstykningen opståede to ejendomme til samme køber. Administrativt giver dette en urimelig forøgelse af administration og af erklæringernes mængde.

Hvis man som den forhenværende finansminister, det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg), har sympati for frigørelsesafgiften, så må man da ligestille erhvervs-ejendomme — inklusive landbrugsejendomme, der fortsat skal dyrkes — med parcelhuse. Hvis man ønsker vore produktionsanlæg rationaliseret og udvidet igennem flytninger, så vi kan følge med i konkurrencen og derved forøge vor velstand med henblik på løsning af alle de opgaver, vi ikke magter nu, så må man acceptere, at de værdier, der på grund af flytning eller rationalisering skal destrueres, fradrages i fortjenesten, der lægges til grund for beskattningen. Dette må gælde forældede boliger, så vi kan få sanering, erhvervs-ejendomme inklusive landbrug og gartneri med drivhusanlæg o. s. v. I kampen for at ramme nogle få, der har fortjenester, man synes er urimelige, med en skat, der ikke er af nogen indkomstmæssig betydning for staten, må man ikke skabe urimelig stor administration eller iværksætte foranstaltninger, der ved at ramme den enkelte urimeligt hindrer ham i at foretage handlinger, der er af væsentlig nytte for samfundet byudviklingsmæssigt eller produktionsmæssigt og derfor økonomisk rigtige.

Lovens bestemmelser om beskatning af ulempeerstatninger og katastrofeerstatninger samt ekspropriationsbestemmelserne er urimelige. Vi mener, at det er urimeligt, at man, når der skal gives fuld erstatning efter grundloven, derefter beskatter den erstatning, som ejeren grundlovsmæssigt har krav på. Derfor har vi formet forslaget sådan, at hvor staten har ekspropriationsret,

skal der ikke betales skat, for ellers ville man jo ikke frit kunne handle disse ejendomme, og det ville jo være helt urimeligt, om man ikke kunne lave frivillige ordninger. Men det er da helt urimeligt at stille krav om genanskaffelse efter ekspropriation, når genanskaffelse er umulig, og disse bestemmelser kan ikke have samfundsøkonomisk betydning.

Jeg må fastholde, at den nuværende formulering af § 7 A, stk. 6 — det er den om de 40.000 kr., vi stredes så drabeligt om ved forrige behandling — er dårlig, og den af den daværende finansminister, det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg), givne fortolkning er urimelig i sine virkninger. Jeg er helt sikker på, at når vi sætter os roligt ned og snakker om det — ligegyldigt om bestemmelsen skal blive stående med sin nuværende mening eller den skal ændres efter vor opfattelse — må vi kunne finde en formulering, vi kan blive tilfreds med alle sammen.

Der er andre formuleringer af bestemmelser i loven, der kræver fortolkning af administrationen, så loven bliver utilgængelig for lægmænd, og hvor virkningerne kan blive anderledes, end vi havde tænkt os i folketinget, og hvor administrationen bliver for stor. F. eks. er det ikke klart, i hvilke tilfælde betingelserne for skattefritagelse efter § 2, nr. 13, er opfyldt med, at ejeren bebor ejendommen. Jeg tror, det vil give en ganske overordentlig vanskelig administration. Jeg har prøvet at få lidt at vide om, hvordan administrationen ser på det, og jeg må tilstå, at jeg har haft meget svært ved at læse og forstå det. Almindelige lægmænd ville ikke kunne få noget ud af at læse det, det skulle man i hvert fald være jurist med en stor lovsamling for at finde ud af. Også dette må vi klare i et udvalg, hvis betingelsen skal oprettholdes, hvad vi jo ikke mener den bør.

Det ærede medlem hr. Foged har nogle administrative eksempler, han har mødt, og jeg har bedt ham selv fremføre dem her, der vindes jo ikke nogen tid ved, at jeg

[Axel Kristensen]

gør det. Det er altid rimeligt, at den, der har arbejdet personligt med nogle spørgsmål, selv fremfører dem.

Hvis man på nogle punkter er enig med os, mener jeg ikke, at man kan skyde sig ind under eventuelle administrative vanskeligheder — som jeg i øvrigt ikke kan se findes — men at man så må give andre former for administration, der giver samme resultater. En lov skal naturligvis kunne administreres, men den skal også være rimelig og nyttig i sine virkninger.

Jeg håber på en hurtig og positiv behandling i udvalget, for vi skal jo være færdig før jul. Det er ganske klart, at vi må tage gevaldigt fat; vi kan ikke byde befolkningen ikke at få bragt denne diskussion til ende meget hurtigt, og jeg håber på, at vi alle går til arbejdet og i hvert fald forsøger på at få klaret de ting, om hvilke der nu er uklarhed.

Ove Hansen: Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger til det foreliggende lovforslag. Vi har tidligere her i det høje ting haft lejlighed til at gøre vore bemærkninger dertil.

Jeg vil dog lige, synes jeg, gøre en bemærkning til den ærede ordfører for forslagsstillerne, der i sin fremsættelsestale oplyser, at vi ikke havde den saglige behandling i folketingsudvalget, som han mente vi burde have haft. Jeg synes, vi havde en saglig behandling af problemerne. Vi kunne ikke blive enige, og det kan vi hver især beklage; jeg tror, at det havde været af betydning for os, hvis vi havde kunnet opnå enighed, det var imidlertid ikke muligt. Og når ikke det var muligt, er det efter min opfattelse, fordi dette lovforslag går ud på, at man kun i et meget begrænset omfang skal svare afgift ved meget store fortjenester.

Jeg har den opfattelse, at mange i vort land finder det helt urimeligt, at der skal indkasseres store fortjenester ved ejendoms handler, uden at disse fortjenester skal beskattes. Det er ikke vor opfattelse, at hvis en mand sælger et hus, skal han straks beskattes, og det lovforslag, som vi gjorde til lov her i det høje ting i foråret, tilsigtede jo netop også, at enhver, der har et parcelhus af almindelig størrelse, fritages for

afgiften. Der er en bestemmelse i loven om, at ejendomme, der har et grundareal på under 1.400 m², er fritaget. Venstre og det konservative folkeparti foreslår nu, at arealer indtil 2.500 m² skal fritages, og dertil kommer, at indehavere af erhvervs-ejendomme, erhvervsbyggeri, også skal fritages. Det mener vi ikke er helt rigtigt, for de har jo adgang til at trække en hel del af deres driftsudgifter fra i deres årlige skatteopgørelser, de har afskrivningsmuligheder o. s. v.

Alt det, jeg har nævnt her, kan vi måske se på i det kommende udvalg. Jeg vil gerne på mit partis vegne sige, at vi naturligvis er villige til at drøfte dette lovforslag, men jeg håber, at vi kan blive enige om, at de store og ofte meningsløse fortjenester, der hentes hjem ved disse ejendomshandler, nu må beskattes. Men som sagt er vi villige til udvalgsbehandling.

Haustrup Clemmensen: Denne sag har som bekendt en temmelig bevæget forhistorie, og det er egentlig forholdsvis ejendommeligt, når man betænker, at de lovområder, vi her arbejder med, ikke vedrører spekulationsfortjenester og ej heller vedrører erhvervsmæssig handel med ejendomme. Dertil kommer så, at også de to store borgerlige oppositionspartier er rede til at medvirke til, at afgift opkræves i en række tilfælde, hvor der ikke er tale om de særlige forhold, som vi mener gør sig gældende på andre områder.

Det lykkedes som bekendt i sidste samling at opnå betydelige fremskridt derved, at de fleste en- og tofamilieshushandler blev undtaget fra denne lovgivning, men jeg må tilføje, at når urimeligheder skal undgås, er det jo ikke tilstrækkeligt, at man kun undgår urimeligheder over for store og talstærke vælgergrupper som f. eks. en- og tofamilieshusenes indehavere. Det er en fattig trøst for de mindre talstærke vælgergrupper, og det er vor opfattelse, at der stadig er betydelige urimeligheder tilbage i denne lovgivning.

På basis heraf stillede venstre og det konservative folkeparti i fjor i udvalget forslag om at udarbejde en frigørelsesafgiftsordning, og vi skitserede med bistand af embedsmænd, hvordan denne ordning tænkte udformet. Vi har vel lov til at

[Haunstrup Clemmensen.]

tilføje, at vi er skuffede over, at dette udspil fra de to store borgerlige oppositionspartiets side i virkeligheden ikke nåede til en realitetsbehandling i udvalget.

Alligevel søgte vi, da man endelig nåede frem til anden behandling i foråret, at udforme vore tanker og vore ønsker som ændringsforslag til denne lovgivning i stedet for, som vi oprindeligt havde tænkt os, at foreslå en helt selvstændig lovudformning. Vi beder om, at man fra anden side i denne høje sal tager dette som udtryk for, at vi er rede til at samarbejde på saglig basis om denne lovgivning. Men også vi erkendte, at man i sidste samling var kommet i den grad i tidnød, at der ikke var mulighed for at afslutte de forhandlinger, der bogstaveligt talt kun lige var begyndt. Det er på denne basis, man må se denne genfremsættelse af mindretallets ændringsforslag til lovforslagets enkelte bestemmelser. Jeg vil derfor på det konservative folkepartis vegne give udtryk for forhåbning om, at vi kan nå frem til nu at få et fordomsfrit udvalgsarbejde på dette lovteknisk vanskelige område.

Det er ikke min tanke i dag at gå i enkeltheder med de ændringer, de to store borgerlige oppositionspartier har forslået, men vi har søgt så klart som muligt at give lovsform til vort hovedprincip om, at der ikke skal opkræves afgift, hvis der ikke er tale om overgang af jorden til anden anvendelse. Vi mener, det i det moderne samfund er af overordentlig stor betydning, at erhvervslivet både i by og på land bliver stillet så frit som muligt, så flytninger og naturlig udvikling ikke bliver hæmmet, således som det vil ske og allerede sker under den gældende lovgivning. Vi har også stillet forslag om, at beboelseskravet over for en- og tofamilieshusenes indehavere ophæves, at de arealgrænser, der blev gennemført, bliver lempet noget, og vi mener, at der herved vil ske en naturlig smidiggørelse af denne lovgivning. Jeg er enig med det ærede medlem hr. Axel Kristensen i, at reglerne vedrørende sammenkædning af beboelse og erhverv i en- og tofamilieshusene, således som det nu står i lovgivningen, er utifredsstillende og sagligt utvivlsomt vil give anledning til adskillig tvivl.

Vi finder også, at ekspropriationserstat-

ninger og katastrofeerstatninger er behandlet urigtigt i den nuværende lovudformning, og vi har derfor ved vore ændringsforslag givet udtryk for, hvordan vi mener disse spørgsmål bør gribes an. Endelig må jeg naturligvis også fremhæve, at hvad selve beregningen af afgiften og denne afgifts højde angår, er der forskellige synspunkter hos regeringspartiet og venstre og det konservative folkeparti. Vi erkender, at dette er vanskeligt lovstof, men måske netop af den grund har vi i det høje ting en særlig forpligtelse til at gå ind i et sagligt og fordomsfrit udvalgsarbejde. Vi er klar over, at tiden også denne gang er knap.

Jeg vil på mit partis vegne tilsige vor medvirken til at forsøge udvalgsarbejdet og se, hvor store og alvorlige uoverensstemmelser der er tilbage mellem partierne på dette område. Vi kan i hvert fald ikke være bekendt at lade denne sags behandling slutte, som den sluttede i sidste samling.

A. C. Normann: Det glæder mig, at den ærede konservative ordfører nu så alvorligt fremhæver samarbejdsviljen. Jeg tror, at den ærede ordfører mener det alvorligt, men erindrer om, at der også blev udtalt gode ønsker i så henseende under behandlingen sidste år af kapitalvindingsskatte-lovgivningen, men at samarbejdsviljen dengang gav sig meget snævre udslag i praksis.

Dernæst er det jo en usædvanlig ting, at folketinget skal til at beskæftige sig med ændringer i en lov, som kun er et halvt år gammel, og som endnu ikke har nået at blive sat i kraft. Jeg tror, det er et eksempel, der ikke bør danne skole; det vil nemlig altid kunne lade sig gøre, at den ene eller den anden part her i det høje ting siger: vi synes ikke, at behandlingen var tilstrækkelig saglig, og derfor genoptager vi den. Det kunne man for så vidt godt gøre i den samme samling, hvor det pågældende lovforslag blev vedtaget; det er jo en tilfældighed, at vi har skiftet samling; man kunne jo lige så godt have fremsat sit forslag 8 dage efter lovens vedtagelse, når man alligevel ikke vil afvente resultaterne af den vedtagne lovs udførelse i praksis.

Det forekommer også mindre rimeligt, at ordføreren for forslagsstillerne i sin fremsættelsestale fremhæver, at venstre og de konservative i sidste samling opnåede be-

[A. C. Normann.]

tydelige lettelser for parcelhusejerne, når hovedlempelsen dog kun blev muliggjort ved enighed mellem socialdemokratiet og det radikale venstre. Det forekommer også mindre rimeligt, når det erindres, som fremhævet under behandlingen her i tinget i forrige samling, at det radikale venstre i udvalget forsøgte at opnå enighed om fritagelse for ejendomme, der i størrelse lå over de 1.400 m², nogenlunde midt imellem den af venstre og de konservative foreslåede arealgrænse på 2.500 m² og så disse 1.400 m², som blev resultatet, og når man i øvrigt husker, at venstre og de konservative ikke ville være med hertil; de to partier ville ikke give tilslutning til denne mellemvej, som eventuelt kunne have medført, at man var kommet noget længere op i arealstørrelsen naturligvis under forudsætning af, at der i øvrigt kunne have været tilvejebragt flertal herfor i det høje ting. Men nu skal de ikke høre ilde derfor på dette tidspunkt; det var en meget stor lempelse, som parcelhusejerne trods alt opnåede. Det er blot med denne baggrund så frisk i erindringen mindre velbetænkt at søge æren for parcelhusejernes lempelse så ensidigt placeret, men min beskedenhed forbyder mig i øvrigt at uddybe emnet nærmere.

Principielt mener det radikale venstre stadig, at store arbejdsfrie indtægter må beskattes, deri er jeg enig med det ærede medlem hr. Ove Hansen. Jeg synes også, det er rigtigt at sige, at kravet herom er blevet understreget i den senere tid, for det første ved grundstigningsskyldens ophør den 1. april næste år og også ved ønskeligheden af — hvad der er nogen der ikke rigtig kan indse sammenhængen i, men den er der — at kunne opretholde de investeringsfremmende afskrivningsregler og så i det hele taget ved den meget hastige stigning i jordpriserne, som vi har været vidne til, og som er årsagen til så mange beskatningsmæssige besværligheder på disse områder. Derfor vil vi være meget betænkelige ved at udvide fritagelsen til at omfatte større ejendomme og til at slette bestemmelsen om, at det er en forudsætning for fritagelsen, at den parcelhusejer, der har solgt sin ejendom, selv har anvendt den som bolig. Men det er da en ting, vi kan tale om, og vi vil ikke på forhånd

afslå at drøfte andre muligheder, såfremt det skulle lade sig gøre at finde egnede kriterier for dispensationer eller for fritagelsesbestemmelser i selve loven.

Det er rigtigt, at vort partis ordfører i forrige samling interesserede sig stærkt for, at salg med genafskaffelse for øje ikke ramtes af loven og dengang pegede på den mulighed, at man lod være at beskatte en sælger af fast ejendom, såfremt denne inden for et nærmere tidsinterval købte eller påbegyndte opførelsen af en ny ejendom og var villig til at lade det beløb, der ellers skulle have været beskattet, gå til formindskelse af anskaffelsesprisen på den nye ejendom, altså den anskaffelsespris, der, næste gang han sælger, bliver lagt til grund ved beregningen af den beskatningspligtige særlige indkomst. Der ligger i den ordlyd, jeg her har valgt at anvende, jo dette, at hvis man gik til en sådan regel, ville frivillighedsprincippet komme ind.

Vi har heller ikke noget imod under udvalgsbehandlingen at diskutere sådanne spørgsmål som erstatninger ved ekspropriationer og brand og de af det ærede medlem hr. Axel Kristensen nævnte katastrofeerstatninger, for der er nogle problemer dér, der måske ikke er helt tilfredsstillende belyst. Når vi ikke kom videre med dem sidste år, var det vel, fordi der ikke var enighed om, hvorledes de skulle løses. Men det er jo muligt, at nogle dispensationsregler eller en ændret ordlyd på disse områder kan være rimelig, og vi vil i alt fald gerne fra det radikale venstres side være med til at drøfte det.

Det ærede medlem hr. Haunstrup Clemmensen nævnte det, som så ofte siges og formelt er rigtigt, at spekulationsgevinster jo er undtaget, fordi de beskattes som almindelig indkomst. Jeg har nu aldrig rigtigt kunnet godkende det synspunkt, fordi der hersker den regel, at man ikke betragter en gevinst som spekulationsgevinst, medmindre den handel, som er baggrund for den, har fundet sted inden for 2 år, en regel, som vel administreres på den måde i praksis, at hvis det er mere end 2 år, der er tale om, så har skattevæsenet bevisbyrden. Der er ingen tvivl om, at der i ly af denne 2 års bestemmelse finder en mængde handler sted, hvor folk køber i den hensigt at tjene på handelen, sigende

[A. C. Normann.]

til sig selv, vi kan godt vente i 2 år med at realisere, for så er vi ude over dette med spekulationsgevinsten. Jeg tror ikke, man kan se bort fra det hensyn.

Men vi har ikke noget imod at drøfte disse og andre forhold på ny i udvalget, selv om det ville være naturligt, at man gav den gældende lov en chance frem for at revidere den, endnu før den er trådt i kraft.

Ømann: Det fremsatte lovforslag går ud på yderligere at formindske området for den særlige indkomstskat, og man kan vel sige, at det tilsigter praktisk talt at afskaffe særlig indkomstskat af ejendomsavancer. Beskatningen nedsættes fra 60 til 30 pct. Der undtages praktisk talt alle beboelsesejendomme, der undtages ejendomme med erhvervsmæssig anvendelse, og herunder går også landbrugsejendomme fri. Ekspropriationserstatninger går fri, og forsikringssummer skal undtages. Det er efterhånden svært at få øje på, hvad man egentlig vil beskatte på ejendomsområdet med denne særlige indkomstskat. Tilbage bliver der vel alene avancen ved visse salg af jordarealer, som antagelig i forvejen ville blive beskattet som almindelig indkomst, som spekulation. Lovforslaget ville nok have været mere overskueligt, hvis man var begyndt helt på en frisk og positivt havde udtrykt, hvad man egentlig ville beskatte, men det er måske efterhånden svært at finde ud af.

Vi ønsker fra socialistisk folkepartis side en udvidelse af beskatningen af hele den kategori af indtægter, man plejer at betegne som arbejdsfrie indtægter, og kan ikke tilsige vor støtte til lovforslaget som sådant, men vi er villige til at drøfte de urimeligheder, der jo er kommet ind i loven, fordi man har tabt hovedtankerne med denne form for beskatning af syne ved den læstelse af loven, der efterhånden har fundet sted.

Johan Asmussen: Det ærede medlem hr. Ømann havde svært ved at finde ud af, hvad det var, man egentlig ville beskatte efter det foreliggende lovforslag. Jeg tror, det i nogen grad hænger sammen med, at

det ærede medlem ud fra sit partimæssige standpunkt har en principiel opfattelse på dette område, som i virkeligheden er forkert.

Når det drejer sig om afhændelse af aktiver, der erhverves som anlægskapital, må udgangspunktet principielt være, at der ikke kan være tale om nogen form for indkomstbeskatning af den eventuelle fortjeneste. Dette må principielt også være udgangspunktet, når det gælder afhændelse af fast ejendom. Fravigelser fra dette grundlæggende udgangspunkt bør der kun være tale om, når der foreligger ganske vægtige grunde til det. Man har i sin tid ment, at sådanne grunde skulle foreligge på dette område, og de har ført til kapitalvindingskatten af fortjenester ved salg af fast ejendom.

Det er efter min mening et stort spørgsmål, om det overhovedet i princippet har været rigtigt at fravige dette grundlæggende udgangspunkt. Jeg tror, at det kunne være nyttigt rent ud sagt at komme en lille smule ned på jorden i vurderingen af hele dette område. Det forekommer mig, at det i virkeligheden i sin tid og igennem tiderne egentlig kun har været enkelttilfælde, der har vakt opmærksomhed. Det har været de enkelte store, iøjnefaldende fortjenester, som nu og da har været indkasseret, der har virket usædvanligt og urimeligt. Det er ikke altid, at det usædvanlige, heller ikke på dette område, behøver at være urimeligt i egentlig forstand, og jeg har en fornemmelse af, at der i virkeligheden ikke er en ægte basis for den store forargelse på dette område — og da navnlig ikke, når man tager i betragtning, at man jo fra statens side ikke på nogen måde bygger på en forargelse i andre tilfælde af store arbejdsfrie fortjenester, som falder mere eller mindre tilfældigt; man kan tænke på lotterier, tipsgevinster, præmieobligationer o. s. v.

Men man kan også se på det fra en anden kant og ganske nøgternt sige, at når der skal skaffes penge i statskassen, må man se at hente dem dér, hvor der er store penge på bordet, og det kan der rent teknisk være noget i; men man må ikke glemme, at der ved fraviger man et principielt udgangspunkt. Man har altså i sin tid fundet frem til princippet med kapitalvindingskat ved salg af faste ejendomme; man har i tidens

[Johan Asmussen.]

løb ændret på det den ene gang efter den anden, sidst nu her i foråret.

Må jeg lige i denne forbindelse gøre en bemærkning til det ærede medlem hr. A. C. Normann, som argumenterede imod det ærede medlem hr. Axel Kristensens med rette ofte gentagne henvisning til, at denne lovgivning ikke drejer sig om spekulationsgevinster. Det ærede medlem hr. A. C. Normann omtalte 2 års reglen om spekulationsgevinster og nævnte, at hvis der var tale om salg efter de 2 år, var det skattemyndighederne, der skulle føre bevis for, at der forelå spekulationshensigt.

Det kan være nødvendigt, når denne påstand fremsættes, at understrege, at den praksis, som foreligger på dette område fra højesterets side, er ganske overordentlig streng i skatteydernes disfavør. Man kan se det i den ene dom efter den anden i årevis, hvor — jeg havde nær sagt ethvert fornuftigt menneske, som ikke har alt for skatteopkræverbetonede briller på — hvor enhver fornuftig lægmand må sige til sig selv: dette her virker ikke rimeligt. Jeg skal ikke forsøge at grave konkrete eksempler ud af erindringen, men sådan er det; sådan er højesterets praksis, og det må den vel også være på grundlag af loven, som den er. Men i hvert fald behøver man ikke at nære nogen frygt for, at der skulle være ret mange virkelige spekulationsgevinster, som kommer igennem nettets masker.

Når vi nu ser på, hvad der er hensigten med de ændringer i kapitalvindingsskatten, som finder sted for tiden — og dermed tager jeg både ændringerne i foråret og nu med ind i billedet — vil jeg understrege, at den daværende højtærede finansminister vist nok flere gange gav udtryk for, at det, der for ham var det afgørende, var, at man fandt frem til en rimelig beskatning først og fremmest af jord, der overgår til anden anvendelse. Det er som bekendt det, der er det centrale i de tanker, som man fra venstres og de konservatives side har fremført ved forskellige lejligheder. Man fremførte også disse tanker i foråret under forhandlingerne på basis af regeringsforslaget.

Jeg skal ikke blande mig i, hvordan venstres og de konservatives forslag egentlig blev behandlet under selve udvalgsforhandlingerne; når man læser, hvad der dengang

blev oplyst i mindretallets bemærkninger, kan man undre sig. Men i hvert tilfælde kan jeg sige på egne og vistnok alle øvrige menige folketingsmedlemmers vegne, at den måde, disse lovforslag og ændringsforslag og ændringer til ændringsforslagene blev smidt på bordet for os med timers varsel i de sidste hektiske dage — de første dage af juni måned — var en form for parlamentsprocedure, som var aldeles uværdig. Det var en hensynsløshed over for folketingets medlemmer, en hensynsløshed over for befolkningen, og formentlig indebar det også en mangel på hensyn over for de udvalgsmedlemmer, der havde gjort sig ulejligheden med at udarbejde ændringsforslag.

Nu foreligger i ordret skikkelse de forslag, som venstre og de konservative havde udarbejdet, så vidt jeg forstod, i løbet af få forjagede timer, i løbet af en weekend dér i juni måned, genfremsat. Jeg må måske have lov at sige, at de nok på visse punkter bærer præg af et vist hastværksarbejde. Jeg kan på mit partis vegne være ganske enig i den principielle linje, der følges i forslagene, både med hensyn til den sagligt motiverede uddivelse af fritagelsen for en- og tofamilieshuse, og ikke mindst for så vidt angår reglen om, at landbrugsjord og gartnerjord, som sælges til fortsat anvendelse på samme måde, skal fritages. Disse hovedlinjer kan vi være fuldt ud enige i. Men jeg tror, at det vil være rigtigt — og det vil nok melde sig af sig selv — at man underkaster formuleringen en nøjere granskning på flere punkter.

Selv om det kunne være fristende, skal jeg afholde mig fra at gå i enkeltheder. Jeg vil kun nævne en ganske enkelt ting, nemlig brandforsikringserstatninger. Lad mig for det første understrege meget kraftigt, at jeg simpelt hen finder det nødvendigt, at man opgiver det, som blev vedtaget sidst, nemlig at der skal en begæring til for at opnå skattefritagelse, når man får en erstatning. Enten er det rigtigt, eller også er det forkert, at man ikke skal svare en sådan kapitalvindingsskat, fordi man får en erstatning, og hvis det er rigtigt, skal man ikke stille sig op i kø med hatten i hånden og bede om det; så skal det ikke være overladt til selv den mest velvilligt indstillede ministers skøn — det må principielt være forkert. Netop med hensyn til brandforsikringserstatninger vil jeg hen-

[Johan Asmussen.]

stille, at man er opmærksom på, at det vistnok også i venstres og de konservatives forslag er forkert, når man dér taler om, at fritagelsen kun gælder, når hele beløbet anvendes til bebyggelse eller, som det vel hellere måtte hedde, genanskaffelse. Der kan jo tænkes urimelige situationer, hvor der mangler 100 kr. i, at man når helt op på beløbet for at kunne bruge det hele. Det kan også gå den anden vej, gudbevares, men jeg mener, at reglen bør udformes sådan — det er vel egentlig også tanken — at for så vidt erstatningsbeløbet anvendes til genanskaffelser o. s. v., må det være fritaget for denne beskatning.

Jeg går ud fra, at dette lovforslag vil blive underkastet en grundig behandling. To gange i denne forbindelse er der brugt et udtryk, der unægtelig mange gange kan falde i munden som en floskel, nemlig „den fordomsfri behandling“. Jeg håber, at det i ordets egentligste forstand bliver en behandling uden forudfattede meninger, dette lovforslag vil blive gjort til genstand for. Jeg vil med spænding afvente resultatet og håber i hvert fald gennem det skriftlige materiale at kunne følge det så nogenlunde.

Føged: Lad mig til indledning sige, at jeg er enig med mit partis ordfører i det af ham fremførte, og når jeg tager ordet i dag, er det nærmest for med bestemte eksempler at præcisere, hvordan den nugældende lov og den lov, der eventuelt snart skal træde i kraft, vil komme til at virke

Den højtærede finansminister sagde, at når man ikke på et tidligere tidspunkt havde accepteret det af venstre og de konservative fremsatte forslag, var det bl. a., fordi man skønnede, at der ville være betydelige administrative vanskeligheder. Det er nu min opfattelse, at regeringens forslag, som det er vedtaget, med hensyn til administrationen netop indeholder betydelige administrative vanskeligheder, for ikke ligefrem at sige, at nogle af reglerne indeholder administrative umuligheder, således at de simpelt hen ikke indeholder nogen løsning. Jeg vil gerne komme med et enkelt eksempel på, hvilke vanskeligheder den nugældende lov kan påføre en borger.

Jeg modtog for nogen tid tilbage en henvendelse om lovens virkninger i forbindelse med en ekspropriation. Som bekendt har venstre den opfattelse, at tvungne afståelser ikke skal kunne pålægges kapitalvindingsskat. Det samme er vor opfattelse vedrørende udbetaling af erstatninger i f. eks. brandtilfælde eller andre katastrofesituationer. Mit eksempel vedrører forholdene omkring ekspropriationer, og handlingsforløbet er følgende:

Der blev foretaget ekspropriationsforretning, og ejeren fik forelagt et pristilbud. Der var ingen specifikation med hensyn til, hvorledes man var kommet til pristilbuddet, om det var ulempeerstatning, erstatning for tab af afgrøder eller direkte pris for arealerne. Ejeren kunne i dette tilfælde ikke acceptere og indgav derfor begæring om ny taksation. Sagen trak ud som så ofte i den slags sager, og efter en forespørgsel i et ministerielt kontor fik sælgeren oplyst, at han, såfremt han ønskede at blive fri for kapitalvindingsskat, efter gældende lov måtte have købt anden fast ejendom inden en nærmere fastsat dato. Det præciseredes yderligere, at han også skulle have anvendt beløbet fuldt ud. I modsat fald ville man se helt bort fra eventuelle mindre køb.

Nu begynder først sælgerens vanskeligheder. Han skulle have købt fuldt ud, men jeg spørger den højtærede minister: for hvilket beløb? Endnu er sagen ikke så langt fremme, at der er tale om noget bestemt beløb. Hvad værre er: hvordan skal manden kunne købe for et ubestemt beløb, som han intet kendskab har til og heller ikke ved hvornår vil blive ham udbetalt? Nå, manden er jo en lovlydig borger. Han satte sig i forbindelse med kommissarius, der resolverede, at sagen egentlig skulle betragtes som en ny sag, når der var påklaget. Så kunne man altså ikke meddele specifikation. Til trods herfor fastholdt man fra finansministeriets side, at der skulle købes inden for en bestemt frist, målt ud fra den første vurdering. Man var dog så venlig, at man udskød fristen én måned. Nu spørger jeg den højtærede finansminister: vil man ændre loven derhen, at såfremt dette genanskaffelseskrav opretholdes, vil sælgeren så kunne udskyde nye køb til f. eks. 1 år efter modtagelsen af erstatningsbeløbene? Det kan da ikke være rimeligt

[Foged.]

at sende pengeløse folk ud på tvungen handel.

Denne bestemmelse afstedkommer for øvrigt et stort pres på priserne på de egne, hvor der sker omfattende ekspropriationer, f. eks. langs den jyske motorvej, ved Lille-Bæltsområdet og tværs over Fyn. Grundpriserne presses på grund af denne bestemmelse — en regeringsbestemmelse — op i helt andre højder, end der ellers ville være tale om, og jeg spørger derfor videre: vil ministeren medvirke til, at der på forlangende skal forelægges specifikation ved ekspropriationsforretninger? Det er nemlig ikke muligt for skatteyderen at udfylde sin selvangivelse korrekt eller tage stilling til erstatningens rimelige størrelse, hvis han ikke ved, om det er ulempeerstatning, afgrødetab eller formueerstatning. Disse ting hører også ind under finansministerens ressort. Jeg er vidende om, at ombudsmanden i en anden sag i en skrivelse den 3. september 1965 har resolveret, at der skal ske specifikation i sådanne tilfælde, men til trods herfor blev der i det pågældende tilfælde nægtet specifikation. Han kan altså ikke udfylde sin selvangivelse korrekt.

Og det er endnu værre med den samme borger. Han har et areal, der er midlertidigt eksproprieret for 4 eller måske endnu flere år siden. Det er ikke muligt at få klart svar på, hvorledes beskatningen i så fald skal beregnes. Skal den beregnes som en engangsudbetaling, når beløbet til sin tid udbetales, eller skal det være et årligt beløb, der lægges oven på indkomsten? Skatteyderen må da kunne vente at få klar besked i så henseende. Hele vedkommende skatteydere selvangivelse skal jo udfyldes under hensyn til, om det er en årlig indbetaling, der lægges til indkomsten, og som derved kommer til at gribe ind i forholdene vedrørende hans afskrivning. Det må da være rimeligt for borgeren allerede nu ved ekspropriationens begyndelse ved kapitalvindingsskattens beregning at få alle de andre oplysninger med. Hvis der nu skal ske en senere tilbageregning over indkomsten, så kan det kun være rigtigt, såfremt skatteyderen har mulighed for at sætte alle de relevante indkomster og udgifter ind i billedet.

Jeg kan resumere, at på grund af denne

ene sag måtte sælgeren bede om, at der skete henvendelse til finansministeriet, kommissarius og ligningsdirektoratet, og der blev endvidere forespurgt i ombudsmandsinstitutionen, altså 4 steder, og der var almindelig uoverensstemmelse mellem svarene fra alle 4 steder.

Der er andre eksempler, som jeg også gerne vil bede den højtærede finansminister om at tage med ind i billedet, når vi overgår til den nye lov pr. 1. januar 1966. Den medfører andre ting. Jeg tænker her på de mange ejendomsbesiddere, der i disse måneder afhænder deres ejendomme i den tro, at de skattemæssigt vil blive behandlet efter den nugældende lov, altså dem, der afhænder inden den 1. januar 1966. Det kan også ske, når det er private købere, for så er der jo en slutseddel, og datoen på denne er den afgørende dato. Hvis køberen nu imidlertid er en kommune, så gælder slutsedlens dato ikke, men derimod datoen for amtets godkendelse af kommunens køb. Skatteyderen bør vide nøje, under hvilke regler han da har handlet, og om det er den ene eller den anden dato, der er gældende; der er uklarhed om det, og derfor bør den højtærede finansminister omgående — og ved omgående forstår jeg i løbet af få dage — kunne oplyse, eventuelt i udvalget, men også over for offentligheden, hvordan sådanne sager vil blive behandlet.

Må jeg slutte med at sige, at hvis jeg nu resumerede den første sag med alle dens mærkelige foreteelser, så kom der altså dette frem: ejeren kan i dette tilfælde ikke få oplysning om, hvilken dato der er gældende for ekspropriationen; der er uoverensstemmelser mellem opfattelserne på de forskellige offentlige kontorer. Ejeren ved ikke, hvilket beløb han får udbetalt til at købe for, og ved ej heller, hvornår det ukendte beløb kan udbetales. Ejeren kan ikke udfylde sin selvangivelse korrekt på grund af uklare bestemmelser i skattelovgivningen, hvad enten det nu drejer sig om kapitalvindingsskatten eller beskatningen inden for ligningslovens rammer — og det på grund af manglende specifikation vedrørende ekspropriationen.

Jeg håber, at ministeren af det ene eller af begge eksempler kan indse, at der aldeles omgående må ske en forenkling, og at borgeren i alle tilfælde må have mulighed for

[Foged.]

at bedømme alle de relevante forhold, forinden man med rimelighed kan tiltræde en ekspropriation.

Finansministeren (Henry Grünbaum): Det er naturligvis rigtigt, at en lov bør undgå uklarheder, naturligvis, og jeg forstår på det ærede medlem hr. Axel Kristensen, at der findes uklarheder. Jeg er også bekendt med den opfattelse, som det ærede medlem har med hensyn til bestemmelsen vedrørende de 40.000 kr., og jeg synes, det er fornuftigt og rigtigt, at man tager dette spørgsmål op i udvalget og ser at finde en løsning. Hvad enten man mener, bestemmelsen skal virke på den ene eller den anden måde, skal den i hvert fald være klar, så borgerne og administrationen nøjagtigt ved, hvad der menes med den. Det er vi helt enige om.

Det ærede medlem hr. Axel Kristensen sagde også, at han håbede på, at vi kunne få klaret de ting, om hvilke der er uklarhed; det var sådan en almindelig bemærkning, og det vil jeg gerne tilslutte mig. Hvis der er opstået uklarheder — og dette være også sagt til det ærede medlem hr. Foged — hvis der er uklarheder i det hele taget i lovgivningen, så bør de naturligvis udryddes. Men jeg kan ikke på stående fod tage stilling til de eksempler, som det ærede medlem hr. Foged her gav, og må altså bede om, at vi kan få lejlighed til at drøfte dette nærmere i udvalget. Jeg vil naturligvis straks i ministeriet undersøge det konkrete indhold i det, der her er fremført af det ærede medlem hr. Foged, med henblik på, om det virkelig er så dårligt som hævdet og om mulighederne for at få det rettet, hvis det er sådan.

Hermed sluttede forhandlingene.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Axel Kristensen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om licitation m. v.

Valgt blev: Niels Mørk, Ove Hansen, Poul Hansen (Grenå), Aage Hauskov, Hans Lund, Viola Nørlov, Axel Ivan Pedersen, Orla Pedersen, Guldberg, Alfred Bøgh, Særkjær, Kristen Østergaard, Poul Schliiter, Ninn-Hansen, Adolph Sørensen, Axel Sørensen og Arne Larsen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om oprettelse af en centralinstitution for forsorgscentret for Fyn m. v.

Valgt blev: Kaj Rasmussen, Albertsen, Dupont, Boye Hansen, Horn, Grete Hækkerup, Evald Kristensen, Hans Pihl, Peter Larsen, Alfred Bøgh, P. E. Eriksen, Ejner Kristensen, Chr. R. Christensen, Knud Bro, Gottschalck-Hansen, Else-Merete Ross og Gunhild Due.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring i lov om forsørgelse af militære invalider og sådannes efterladte i de sønderjyske landsdele. (Opregulering af forsørgelserne).

Valgt blev: Andreas Hansen, Bladt, Poul Dalsager, Ditlevsen, Boye Hansen, Grete Hækkerup, Lund Jensen, Helge Nielsen, Johan Philippsen, Søren Andersen, Holger Hansen, Skov Thulesen, Mads Eg Damgaard, Langkilde, Poul Schliiter, Grethe Philip og Chr. Madsen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om uddannelse af skovteknikere.

Valgt blev: *Teichert, Bladt, Poul Dalsager, Chr. Hougaard, Evald Kristensen, Carl Nielsen, Viola Nørlov, Chr. Rasmussen, Ejner Kristensen, Robert Christensen, P. E. Eriksen, Skov Thulesen, H. C. Toft, Mads Eg Damgaard, Juul Madsen, Axel Sørensen og Morten Lange.*

Første næstformand (*From*): Der er ikke mere på dagsordenen.

I skrivelse af 3. d. m. anmoder ministeren for kulturelle anliggender om, at der må blive valgt et nyt medlem til fredningsankenævnet for Jyllands amter for perioden 1. januar 1966-30. juni 1969 i stedet for folketingsmand Kristen Østergaard, der har fremsat ønske om at blive fritaget for dette hverv med udgangen af december måned 1965.

Medlem af folketinget Bøgholm har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Hvilke bemærkninger har ministeren at gøre til den offentligt fremførte kritik af, at de til statens museum for kunst testamenterisk skænkede billeder af Nolde ikke er tilgængelige for offentligheden?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Medlem af folketinget Skræppenborg-Nielsen har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvilke foranstaltninger overvejer ministeren at gennemføre for at forebygge det stigende antal færdselsbrændte biler som følge af benzintankers placering i forreste del af motorkøretøjer?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 5. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Første behandling af:*

Forslag til lov om anlæg og drift af tunnelbaner i Københavns, Frederiksberg og Tårnby kommuner.

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg. (Underholdshjælp i tilfælde af langvarig sygdom m. v.).

3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ophævelse af lov angående pensionering af militæretaternes underklasser samt om invalideforsørgelse. (Ophævelse af den overordentlige invalidefond).

4) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring i lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb), forslag til lov om ændring i lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser), forslag til lov om ændring i lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.)

og

forslag til lov om ændring i lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder).

5) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til folketingsbeslutning om en nærmere kontakt mellem folketingets medlemmer og den videnskabelige forskning [af Knud Bro m. fl.].

6) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændringer i lov om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe.

[Formanden.]

7) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. [af Axel Kristensen m. fl.]

Mødet hævet kl. 15⁴⁵.

19. møde.

Fredag den 5. november kl. 13.

Første næstformand (*From*): I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen. (Om forhøjelse af personfradrag m. v.).

Medlemmer af folketinget Helveg Petersen, Baunsgaard, Grethe Philip, Else-Merete Ross og Skytte har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af arbejdspladsernes problemer.

Medlem af folketinget Arne Larsen har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvilke foranstaltninger agter ministeren at træffe for at forhindre den overhåndtagende kriminelle udnyttelse af boligøden?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Medlem af folketinget Holmberg har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Har ministeren planer om i nærmere fremtid at tage spørgsmålet om rimeligheden af de ofte særdeles lave lokale hastighedsbegrænsninger og den generelle 60 km grænse for lastautomobiler op til over-

vejelse med henblik på fastsættelse af nye, mere tidssvarende grænser?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Indenrigsministeren (*Hans Hækkerup*): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen. (Om forhøjelse af personfradrag m. v.).*

Forslaget tager sigte på dels at indføre kommuneskattepligt for personer, der uden at bevare bopæl her i landet tager ophold af kortere varighed i Grønland, dels at forhøje de personfradrag, der foretages, forinden kommuneskatten beregnes.

For så vidt angår det første punkt, indførelse af kommuneskattepligt under ophold i Grønland, svarer forslaget ganske til de bestemmelser om skattepligt til staten, som finansministeren har foreslået ved det den 6. oktober 1965 fremsatte forslag om ændring i ligningsloven. Motiveringen for disse lovændringer er den nuværende forskelsbehandling af gifte og ugifte Grønlandsarbejdere, idet de sidste, der normalt opgiver deres bopæl hernede under Grønlandsopholdet, slipper for skatten i modsætning til de gifte, der i almindelighed bevarer bopælen. Ud over at fastslå selve skattepligten indeholder forslaget nærmere regler for, hvilke kommuner der skal være berettiget til kommuneskatten under Grønlandsopholdet.

Forslaget går som nævnt dernæst ud på en forhøjelse af personfradragene, der har været uændret siden skatteåret 1961-62, idet regeringen under hensyn til den siden da skete økonomiske udvikling har fundet det rimeligt, at der nu foretages en justering af disse fradrag. De største personfradrag, der obligatorisk anvendes af visse kommuner, navnlig i byområderne, og som nu udgør 4.500 kr. for forsørgere og 2.500 kr. for ikke-forsørgere, foreslås forhøjet til henholdsvis 6.000 kr. og 3.000 kr. De kommuner, der ikke er omfattet af pligten til at anvende de største fradrag, kan nu vælge mellem dette fradrag og 3 andre sæt personfradrag på 4.000 kr./2.500 kr., 3.500 kr./2.000 kr. og 3.000 kr./2.000 kr. for hen-